

Ældre frygter fremtiden med computer og internet

IT-FRYGT: Siden 1. december har kommunerne droppet de gammeldags papirblanketter og muligheden for personligt fremmøde på flere områder. Det skal i stedet foregå på internettet, hvilket har skabt frygt blandt den ældre del af befolkningen. Ældre Sagen tror ikke, at alle bliver klar til den digitale fremtid.

FAGRE NYE VERDEN

Af Anders Hjelmer Paulsen
Tlf. 7211 4006,
ahp@jv.dk

og Christian Slot
Tlf. 7912 4565,
csl@jv.dk

Et opkald til kommunen eller en tur forbi borgerservice er ikke længere virkelighed, hvis man for eksempel skal melde flytning. Siden december har en lang række offentlige sager skullet klares på internettet. Og det skaber frygt blandt den ældre del af befolkningen, der føler, at den digitale kommunikation hæfter dem af.

– De ældre er usikre, når jeg taler med dem. De er bange for at blive koblet af, fordi det hele går enormt stærkt. Det er jo folk, der har fulgt med i folkepension, skat og boligtilskud i hele deres liv, og pludselig føler de sig sat udenfor, fordi det skal ordnes på nettet. Og det er altså ikke folk, der er senile, siger Sigrud Lorentzen, formand for Ældre Sagen i Varde.

Lange ventelister

Regeringens mål er, at 80 procent af al kommunikation med det offentlige skal foregå digitalt inden 2015. Derfor arbejder Ældre Sagen i øjeblikket på højtryk med at arrangere it-kurser på begynderniveau, så alle danskere kan blive klar til fremtiden. En rundringning til Ældre Sagens otte lokalafdelinger i landsdelen viser dog, at der er lange ventelister, hvis man ønsker at blive dus med computeren.

Hvis vi går to år tilbage, var det almindelige edb-brugere, der kom til kurser. I dag er det skræmte 70- til 80-årige.

Ole Rahbek,
koordinatør for
Ældre Sagens datastue i Esbjerg

– Der findes næsten ikke den lokale forening, der ikke har ventelister til deres it-kurser. Den ældre befolkning forsøger at gøre sig klar til det, som sker, siger Jacob Bøgesvang, projekt-konsulent hos Ældre Sagen.

Umuligt at nå

Flere af lokalforeningerne i Ældre Sagen mener derfor ikke, det kan lade sig gøre at få alle danskere med på it-bølgen, inden det er for sent.

– Det er slet ikke muligt at nå målet. Hvis vi går to år tilbage, var det almindelige edb-brugere, der kom til kurser, fordi de gerne ville lære mere. I dag er det skræmte 70- til 80-årige, som ikke aner, hvad de skal gøre ved en computer. Hele digitaliseringsstrategien har virkelig skræmt en masse, siger Ole Rahbek, der er koordinatør for Ældre Sagens datastue i Esbjerg.

FAKTA

DIGITALISERINGS-STRATEGIEN

■ Mere og mere kommunikation med det offentlige kommer gradvist til at foregå på internettet frem til 2015.

■ Første trin ud af fire blev indført den 1. december. Nu skal følgende ting klares online:

■ Melde flytning, bestille nyt sundhedskort og EU-sygesikringskort, ansøge om børnepasning, skrive sine børn op til skole og SFO, tilbagebetaling af SU, ansøge om Uddannelseskort, betale for jagttegn og booke lejrplads eller aktiviteter på Naturstyrelsens arealer.

KILDE: FINANSMINISTERIET

Ekspert: Ældre umyndiggøres når de tvinges på nettet

DIGITAL FREMTID:

356.000 borgere mellem 65 og 89 år har aldrig været på internettet. De skal skynde sig at blive computerkyndige, for der er ikke mange undskyldninger, der kan fritage dem fra at kommunikere digitalt med kommunen. Ekspert er bekymret for den ældre generation.

PROBLEMET ER BARE,

at mange danskere ikke føler sig klar til den nye teknologi. Tal fra Danmarks Statistik viser, at 356.000 mennesker i aldersgruppen 65-89 år aldrig har været på internettet, og at under halvdeelen har NemID – et nøglekort, der bruges til danske netbanker og offentlige hjemmesider.

Det er dog langsomt ved at gå op for danskerne, at de ikke kan undslippe nettets mange muligheder. Det bevidner fremmødet til informationsmødet i Grindsted også om.

Ud af de 250 fremmødte var 128 interesserede i at deltage i et it-kursus. Men der er kun plads til 16 kursister.

FORMÅLET MED digitaliseringsstrategien er ganske enkelt at spare penge. Regeringen regner med, at det vil kaste 900 millioner kroner af sig årligt. Umiddelbart positivt, men det har også store konsekvenser, påpeger professor Birgit Jæger fra Institut for Samfund og Globalisering på Roskilde Universitet.

– De ældre vil sidde med en følelse af umyndiggørelse, når de pludselig ikke har styr på alle de ting, som de førhen har haft helt styr på – som for eksempel ændringer hos Skat og lignende, der hører med til at være borger i dette land.

Birgit Jæger mener, der eksisterer en fejlagtig opfattelse af, at blot fordi man har brugt it på sit arbejde, så har man også styr på det hele.

– Sådant er det ikke. Teknologien udvikler sig hele tiden, og hvis ikke man får opdateret sine kompetencer, så sækker man bagud. Politikerne siger, det bare er et spørgsmål om tid, så kan alle gamle bruge det. Men det er ikke rigtigt. For ligesom vi andre skal opdatere vores it-kompetencer, så skal de gamle det også. Vi får det gjort på arbejdspladsen, men de ældre skal opdateres et andet sted, siger hun.

TVANGSDIGITALISERINGEN har fået Ældre Sagen til at sende et høringsvar til digitaliseringsstyrelsen den 14. januar, som JydskeVestkysten er kommet i besiddelse af. Her spørges der bekymret ind til hvilke borgere, der kan fritages ordningen. Ældre Sagen ønsker nemlig, at beslutningen om fritagelse skal tage udgangspunkt i borgerens egen vurdering, så kommunen ikke kan forlange mere af den enkelte borger, end borgeren selv giver udtryk for.

På samme måde som man har en postkasse for at modtage post i dag, så vil der i fremtiden være en forventning om, at man kan skaffe sig adgang til it-udstyr.

Jacob Bundsgaard,
udvalgsformand i
KL's digitaliseringsudvalg

Men ifølge Michael Bach Petersen, kontorchef hos Digitaliseringsstyrelsen, vil det i sidste ende være borgerservice, der skal vurdere, hvem der kan undtages.

– Det er sådan, at dem der kan, de skal. Så er der en gruppe borgere, der har brug for hjælp, og det kan de få i borgerservice, på biblioteker eller hos Ældre Sagen, siger Michael Bach Petersen.

Han fortæller samtidig, at der kan være årsager, som kan fritage borgere, selvom udgangspunktet er, at alle skal med på it-bølgen.

– Grunde hertil kan for eksempel være, at man ikke har de fornødne digitale kompetencer, har et særligt handicap eller på anden vis har særlige behov.

MEN MEGET TYDER PÅ, at danskerne ikke bare kan undskylde sig med, at de ikke har en computer. I alt fald hvis man spørger Jacob Bundsgaard, udvalgsformand i KL's digitaliseringsudvalg.

I et interview med JydskeVestkysten i oktober sidste år udtrykte han klart og tydeligt, at der ikke findes mange undskyldninger.

– På samme måde som man har en postkasse for at modtage post eller en telefon for at modtage opringninger i dag, så vil der i fremtiden være en forventning om, at man kan skaffe sig adgang til it-udstyr. Og det kan man jo gøre på for eksempel biblioteket, hvis man ikke har det selv, konstaterer udvalgsformanden.

Eva Abrahamsen går på it-kursus hos Jørgen Kaas Schmidt, der underviser frivilligt i Billund. – I starten var jeg skræmt, men nu går det fremad, siger hun. Evas første mål er at blive fortrolig med computeren, før hun kaster sig ud i at logge på netbank og kommunens hjemmeside for at klare mere personlige ting.

Foto: Joan Karlsen

65-årige Eva: Man kan ikke trykke forkert

KURSUS: 65-årige Eva Abrahamsen går på it-kursus i Billund, hvor hun lærer basale edb-kundskaber. Hun var skræmt i starten, men nu går det stille og roligt fremad. Målet er at kunne logge på netbank og ordne private sager med kommunen via internettet.

– Der er rigtig mange af dem, der kommer på edb-kurset, der spørger »hvorfør er der en snor i musen?«.

Niveauet er lavt, når Jørgen Kaas Schmidt arrangerer it-kurser for ældre i datastuen på Lindegaarden i Billund. Sammen med fire andre frivillige, underviser han i helt basale it-kundskaber som eksempelvis at søge efter opskrifter på internettet og logge på e-mail.

– Jeg kunne ikke selv finde ud af computer og internet, da jeg blev pensionist og måtte faktisk ringe til min far. Når jeg havde det sådan, var jeg sikker på, at mange andre havde det på samme måde, siger han.

Og det var der. 80 ældre fylder i

Der er rigtig mange af dem, der kommer på edb-kurset, der spørger »hvorfør er der en snor i musen?«.

Jørgen Kaas Schmidt,
underviser

alt 12 hold til edb-undervisning hver eneste uge. Flere af dem er trods en høj alder grønskollinger, hvad angår computer og internet.

En af dem er 65-årige Eva Abrahamsen fra Billund, der er it-nybegynder.

– Inden jeg startede på kurset,

følte jeg afmagt, fordi der er så mange ting at holde styr på. Det var meget uoverskueligt i begyndelsen, men nu går det fremad, siger hun.

God til at genopfriske

I datastuen hjælper kursisterne hinanden. De sidder foran en tavle, hvor Jørgen i passende tempo forklarer om eksempelvis internet, mail og hvordan man søger efter oplysninger på Google. Her lærer »de ældre herrer at finde ud af, hvad deres bil er værd«, siger Jørgen Schmidt Kaas.

– Hvis man ikke lige forstår det i første hug, så er Jørgen god til at genopfriske det. Ellers kan det være, at sidemanden hjælper, siger Eva Abrahamsen og tilføjer, at

Man kan jo gå hen og blive alene en dag, og så hænger man på den.

Eva Abrahamsen,
it-kursist

der er et rigtig godt sammenhold på holdet, der ofte starter dagen med rundstykker, kaffe og en god sludder.

Målet for Eva er først og fremmest at blive fortrolig med computeren, som hun i starten »var bange for at ødelægge, hvis hun

kom til at trykke forkert«, som hun forklarer det.

– Det har jeg fundet ud af, at man ikke kan. Selvom jeg kan komme til at trykke forkert, så teksten bliver større, eller jeg kommer ind på en forkert side, så er der ingenting, der kan gå i stykker, siger Eva Abrahamsen.

Senere vil hun gerne kunne logge på netbank og kommunen, så hun kan ordne private ting. I hjemmet er det ellers altid manden, der klarer det med computeren, internettet og netbank.

– Men man kan jo gå hen og blive alene en dag, og så hænger man på den.

Det koster 400 kroner at gå på kurset, og alle penge går til husleje og pc-udstyr.

Vestager tror på digitale udsagn

Af **Søren Ploug Lilmoes**, bnb

Der er godt nyt fra indenrigsminister Margrethe Vestager (R) til de partisoldater, der står med blåfrosne fingre i vinterkulden og forsøger at få hr. og fru Danmark til at skrive under på, at det pågældende parti må komme på stemmesedlen.

– Vi er på sagen. Vi er ved at finde ud af på hvilken måde, det kan lade sig gøre at digitalisere den indsamling af underskrifter, som man skal gennemføre som parti, siger Margrethe Vestager.

Kommer der en digitalisering af vælgererklæringerne?

– Det vil jeg da næsten tro. Det, vi skal finde ud af, er, hvad er omkostningen i forhold til måden at gøre det på. Jeg tror, det kan lade sig gøre at digitalisere det, siger hun.

Underskrifter

Retsforbundet, Kristendemokraterne, Centerpartiet, Visions-Partiet og Partiet Fokus har netop sendt et brev til Margrethe Vestager, hvor de anfører, at det koster det enkelte parti i omegnen af 300.000 til 400.000 kroner at skaffe de godt 20.000 godkendte underskrifter, der skal til, for at partiet kan komme på stemmesedlen.

– Når man kan bruge Nem-ID til indbetalinger og kontakt med det offentlige, burde det også kunne bruges i forbindelse med vælgererklæringer, siger Poul Gerhard Kristiansen, formand for Retsforbundets politiske udvalg.

Margrethe Vestager oplyser, at et udvalg i øjeblikket vurderer mulighederne. Det er for tidligt at sige, hvornår det arbejde er færdigt.

– Men det er min forventning, at vi kan gøre det færdigt inden for det kommende år, siger Margrethe Vestager.

Kvinde stak eks-kæreste med kniv

Omkring klokken fem søndag morgen blev en mand stukket flere gange med kniv.

Overfaldet skete i boligområdet Bjergmarken i Holbæk, skriver bt.dk.

– En mand bliver stukket flere gange med kniv, og vi har anholdt en kvinde og sigter hende for drabsforsøg, siger vagtchef ved Midt- og Vestsjællands Politi, Thomas Jørgensen, til bt.dk.

Ældre opgiver it trods lange kurser

IT-FRYGT: Selvom Ældre Sagen oplever enorm tilslutning til deres it-kurser, er det langt fra alle ældre, der lærer at begå sig digitalt, efter de har været på kursus.

Det er langt fra alle ældre, der er rustet til at kommunikere digitalt med det offentlige, selvom de har været på it-kursus af flere måneders varighed. Det fortæller mange af Ældre Sagens lokalforeninger i Sydjylland, der i øjeblikket oplever et sandt stormløb mod deres it-kurser for nybegyndere. – Det kniber mest hos de helt uerfarne pc-brugere. Det er under en tredjedel, der kan finde ud af det, og mange er nødt til at komme på kursus flere gange, før de lærer det. Men der er også mange, der må give op, fordi det simpelthen er for svært, siger Ole Rahbek, it-ansvarlig for Ældre Sagen i Esbjerg.

Finansminister Bjarne Corydon (S) lovede tilbage i november hjælp til de borgere, der ikke har styr på computer og internet. De vil »blive taget i hånden klik for klik«, sagde han med en skjult henvisning til de it-kurser, som blandt andet arrangeres af Ældre Sagen.

Men det er op ad bakke med at

lære at bruge NemID og betjene en digital postkasse, hvis man ikke engang ved, hvordan musen fungerer, når man starter på et it-kursus, mener Ældre Sagen.

Glensomme kursister

– Det med at tro, at man kan lære det hele ved at gå på et kursus af 14 gange, det passer ikke. Der er selvfølgelig nogle, som synes, det er sjovt, og som bare kaster sig ud i det, men der er også mange, der har virkelig svært ved det, fordi de glemmer det meste fra den ene gang til den anden, siger Uwe Petersen fra Ældre Sagen i Tønder.

Samme melding lyder fra Jens Jørgen Rasmussen, der underviser for Ældre Sagen i Aabenraa:

– Ud fra den erfaring jeg har, er der ikke mange, der kan gå hjem og klare det hele selv efter et it-kursus. Det er slet ikke en kritik af dem, der er med på kurserne, men det er bare rigtig svært. De fleste stoler ikke på, at de gør det rigtigt.

FAKTA

SAGEN KORT

- Den 22. januar kunne JydskeVestkysten beskrive, hvordan mange ældre mennesker frygter fremtiden med computer og internet.
- Siden den 1. december har flere offentlige sager skulle klares via internet, for eksempel at melde flytning eller bestille nyt sundhedskort.
- Flere og flere ting vil gradvist skulle klares digitalt frem mod 2015.
- Regeringen og digitaliseringsstyrelsen har flere gange sagt, at alle, der er i stand til at betjene en computer, skal kommunikere digitalt med det offentlige inden 2015.
- Borgere kan ikke undskylde sig med, at de ikke ejer en computer. Så må de i stedet gå på biblioteket eller låne sig frem.
- Visse borgere kan dog blive fritaget fra at skulle kommunikere med det offentlige via en computer. Det gælder for eksempel, hvis man har et særligt handicap eller behov.

DET SVÆRE INTERNET

Sådan ruster du dig til den digitale fremtid

Hvad gør man, hvis man er helt grøn på it-området?

JydskeVestkysten giver dig her et par gode råd til, hvor du kan søge hjælp, hvis du er helt på spanden.

Det skal du kunne selv på nettet inden 2015

2012	2013	2014	2015
Fra december har man skullet bruge internettet, hvis man vil anmelde flytning og bestille nyt sundhedskort.	Man skal klare lægeskit, visler, forny kørekort og søge begravelseshjælp via internettet.	Alle borgere har en digital postkasse. Den kan man komme på via internettet og her læse sin post.	Man skal søge folkepension, sygedagpenge og flexydelser på internettet.

Her kan du søge hjælp

Ældre Sagen arrangerer i de fleste kommuner it-begynderkurser, der koster op til 400 kroner afhængig af forløbets varighed.

Flere ældrecentre og kommuner arrangerer it-kurser for nybegyndere på fx biblioteker eller datastuer.

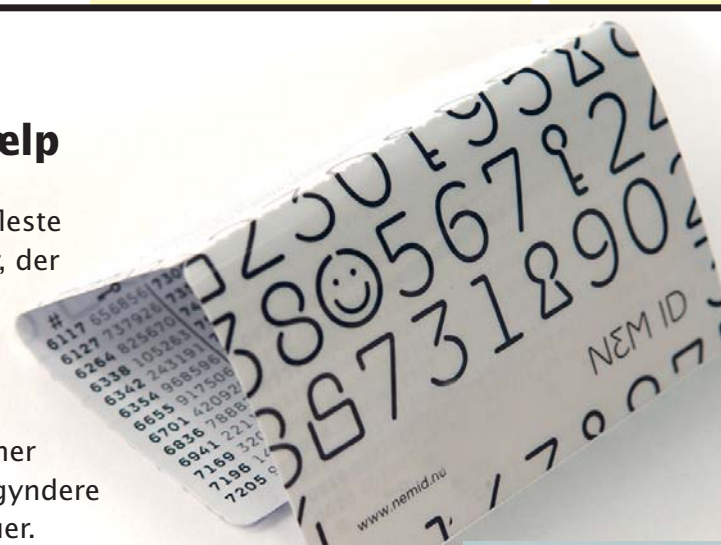
Har du ikke hørt om it-kurser nogle steder, så spørg hos *borgerservice* i din kommune, på *biblioteket*, hos *Ældre Sagen*, *Ældremobiliseringen* eller hos *ejendomskontoret*, hvis du bor i en almen boligafdeling

Har du allerede adgang til internettet, kan du komme i gang på www.laermereomit.dk

Her er der desuden oversigt over kursussteder.

Man kan også kontakte Ældre Sagens Senior PC Support på tlf. **7010 1006**

Flere banker arrangerer desuden kurser i, hvordan du benytter webbank. **Spørg i din lokale bankfilial.**

Nøglekort

JYDSKEVESTKYSTEN

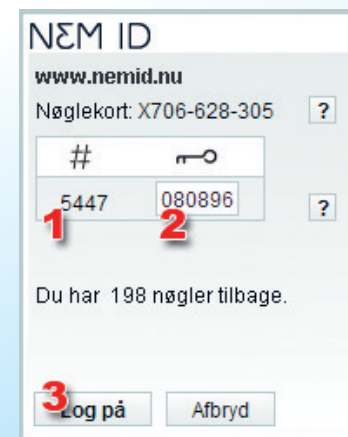
Tekst: Christian Slot
Grafik og foto: mollers.dk – Hans Møller
Kilder: Ældre Sagen, digitaliseringsstyrelsen og borger.dk

Du skal have fat i et Nem-ID

For at kunne betjene sig digitalt skal man have et såkaldt NemID. Det kan bestilles på nemid.dk eller ved at gå på *borgerservice*.

For at benytte NemID skal man have et **Bruger ID-nummer**, en **adgangskode** og et **nøglekort**. Du får tilsendt alle tre ting - og en vejledning, når du har bestilt NemID'et.

A Bruger ID-nummeret **(1)** og adgangskoden **(2)** skal du bruge, hver gang du skal hente personlige oplysninger på internettet som eksempelvis at logge ind **(3)** på netbank eller Skat.

C Du bruger NemID som adgang til eksempelvis *skat.dk*, *borger.dk*, *sundhed.dk* og *e-boks.dk* og korrespondance med myndighederne via computeren.

B Nøglekortet indeholder en lang liste med engangskoder. NemID finder et #-nummer **(1)** og du skriver det tilsvarende nøglenummer **(2)**. Med et klik på **log på (3)** er du inde på din helt personlige side.

DET SVÆRE INTERNET

Venstre: Messerschmidts forslag er tosset

Af **Thomas Søgaard Rohde** og **Søren Ploug Lilmoes**, bnb

Hvis Danmark har muligheden for at besætte en international toppost i for eksempel EU, så skal den mulighed udnyttes.

– Vi skal da søge indflydelsen i stedet for at følge Morten Messerschmidts tilgang, hvor han hellere vil lave partipolitisk drillerier end at tænke på, hvad der er bedst for Danmark, siger han.

Gruppeformand i Venstre Kristian Jensen (V) betegner forslaget fra den danske europaparlamentariker som »partipolitisk drilleri«, som Venstre ikke ønsker at tage del i.

– Vi skal da søge indflydelsen i stedet for at følge Morten Messerschmidts tilgang, hvor han hellere vil lave partipolitisk drillerier end at tænke på, hvad der er bedst for Danmark, siger han.

Plat mediestunt

Forslaget fra Messerschmidt kommer, da DF'eren mener, at statsminister Helle Thorning-Schmidt (S) går med planer om at forfølge en karriere i Europa.

– Dengang havde vi en total fraværende statsminister i det sidste halve år, siger Messerschmidt.

Men den udlægning vil Kristian Jensen på ingen måde tilslutte sig.

– Jeg synes, Morten Messerschmidt er helt galt på den, lyder det.

Finn Vinther, formand for Ældre Sagen i Billund og it-ansvarlig

Det er under en tredjedel, der kan finde ud af det, og der er også mange, der må give op, fordi det simpelthen er for svært.

Ole Rahbek, it-ansvarlig for Ældre Sagen i Esbjerg

Voldtægt mod fulde skal straffes hårdere

Justitsminister Morten Bødskov (S) vil have slettet den del af straffeloven, der siger, at voldtægt af en person i hjælpeløs tilstand skal straffes mildere.

Det skal straffes lige så hårdt som »almindelige« voldtægter, lyder meldingen.

– Vi mener, at voldtægt er voldtægt, og det er jo virkelig alvorligt. Når det handler om strafmenen, skal der ikke være forskel på, om den pågældende, der bliver voldtægt, er sagsløs, fordi vedkommende er stærkt beruset eller bevidstløs eller er faldet i søvn. Der skal ikke være forskel, siger Morten Bødskov til Politiken. *bnb*

DIGITAL FREMTID

Af **Anders Hjelmer Paulsen** Tlf. 7211 4006, ahp@jv.dk

og **Christian Slot** Tlf. 7912 4565, csl@jv.dk

Pc support-telefon er rødglødende

ELP: Du kan få hjælp hos Ældre Sagens telefoniske pc support, men du må også forberede dig på at ringe forgæves.

Har du problemer med din computer, eller kan du ikke logge på borger.dk med dit NemID-nøglekort? Så kan du ringe til Ældre Sagens landsdækkende pc support-telefon.

Men det kan være svært at komme igennem på linjen, der dagligt har åbent mellem 10 og 15. – Vi har meget travlt, og telefonerne står ikke stille, siger teknologi- og formidlingskonsulent Tina Edelbeck fra Ældre Sagens frivilligafdeling.

De frivillige it-supportere hjælper månedligt 400 ældre igennem alskens problemer. Men der er i alt 800 opkald til telefonen. – Dog kan vi ikke registrere, om de 800 dækker over, at samme person ringer ind flere gange, siger Tina Edelbeck.

To mand vogter dagligt telefonen. Langt de fleste opkald kommer om formiddagen, hvor der er størst risiko for at ringe forgæves. – Der kommer cirka 20 igennem om dagen, men vi vil gerne se på muligheden for at udvide, så flere kan få hjælp, siger Tina Edelbeck.

Pc support-telefonen blev oprettet i 1998. De to supportere har en bred viden om internet og elektronik, men det er ikke alt, de kan hjælpe med. Hjælpen er gratis, du betaler kun telefonsamtalen. Det er bedst at have din pc tændt og telefonen i nærheden, når du ringer.